

Nr. 86.

Brasovu.

31. Octombrie 1857.

Gazeta este de două ori pe săptămână.
adresa: Mercurul și Sambata, Foișor
candu se va putea — Pretiul loru
este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a.
6 f. m. c. înaintru Monarchiei.

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Partea Oficiosa.

ПАТЕНТА

имперътскъ din 24. Октомвре 1856,

пентръ тѣхъ имперътскъ,

пріп каре се десфіндеазъ деторінда де а преда ші а рескът-
пера де кътъ ч. р. ераріш азрлъ ші арцінтълъ аккъштігатъ din
минієре ші спълъторіе.

НОІ ФРАНЧІСКЪ ІОСЕФЪ etc. etc.

(titulus medius)

десфіндеазъ де допинга де а днаинте дн імперътскъ постру къл-
тара де метале де първъ ші арцінтъ, ші де а о съпънне тотъ
ла ачеа дисъсечіанъ че аз пътере ші дн прівінда. Челорътале
продовпте де минієре (бъл), азъ девісъ ші азъ опдинатъ брътъ-
тореде днъ че азъ аскълтатъ не миністрі ші консілълъ постру
имперътскъ:

I. Де акът днаинте се десфіндеазъ деторінда че с'а фостъ дн тро-
дасъ пріп леде ші с'а фостъ тънцінътъ пріп аллія 2, а §-лі 123 din
ледеа металік с. минерапе вініверсале пентръ тѣхъ монархія, пріп каре
поссесорі де минієре ші спълъторіе де азрлъ ші арцінтъ ераш обліагу
ка азрлъ ші арцінтълъ аккъштігатъ din минієре ші спълъторіе сълъ преде
ла ч. р. ераріш дн чеа маі деандропе днъ че л'аі квръцітъ; маі дн-
коло ші ачеа поссесорі карі пътші квръцъ азрлъ ші арцінтълъ дн оффіціеле
зоръ пътші маі тълтъ деторі де а преда спре рескътпъраре да чес. р.
Бстріне (Хохрі) стъфеле де азрлъ ші арцінтъ ші чівръкъ (Schlich) чи філъ-
каре поссесорі де минієре ор спълъторіе пітє диспнне към ва воії къ
метале, стъфеле ші чівръкълъ аккъштігатъ.

II. Де алъ парте се десфіндеазъ тогъдеодатъ ші деторінда чес. р.
Бстріне де а рескътпъраре дела поссесорі де минієре прівате стъфеле де
азрлъ ші арцінтъ ші чівръкълъ, каре деторінда с'а фостъ дн тродасъ ка леде
дн зупле чекъндапе минерапі, ші де акът днаинте ачеаста рескътпъраре
се ва пътші фаче пътші пріп фівоіаъ кіаръ аша днъ се фаче дн пріп
поссесорі де минієре ші зстріне прівате.

III. Дн прівінда рескътпъраре де вънъ воії а азрлъ ші арцінтъ-
лы де минієре ші зстріне прекът ші дн прівінда рескътпъраре де вънъ-
воії а фржлтърелоръ ші а лагаментелоръ (тестекътъръ де метале), мі-
ністерълъ де фінандъ ва пътліка пентръ ч. р. ераріш азътъ ч. р. оффісъ да
карі, кътъ ші предхріле къ карі съпт а се рескътпъраре.

IV. Ч. р. дерегъторіе минерапі воръ днгрижі къ чеа маі мапе
днлінцъ, ка дн днцелесълъ §§ 5, 20, 40 ші 236 din ледеа металік ві-
ніверсале пентръ тѣхъ монархія, съ пътші се денпіндъ піч о оперъчінне де
минієре ор спълъторіе де азрлъ ші арцінтъ, піч съ пътші аве локъ Фъръ де
аккъштігарае авторісъре легалі, ор съ се съвтрагъ де със съправігарае ші
контроларе ачесторъ дерегъторіе.

V. Прескріпtele de вънъ че есістъ детерминъ дн кътъ, ші съв че
прекащінне е пермісъ а се еспорта песте конфініе имперътскъ постру
азрлъ ші арцінтълъ ор атарі стъфе, чівръкъ ші продовпте де зстріне.

VI. Пріп ачеаста патентъ ръмълъ пескімбате ші немодіфікате пре-
екріпtele че есістъ пентръ градълъ легале де фінандъ алъ фаврікателоръ де
азрлъ ші арцінтъ ші пентръ стігматзра че стъ дн легътъръ къ днсълъ,
прекът піч дисъсечініе де пътші акът пе темеілъ кърора пърділоръ де
ста дн воії де а преда пе лъпгъ тапса прескрісъ азрлъ ші арцінтълъ дн
ръдърі, монетъ, фржлтъре ор фіре, да ч. р. оффісъ монетарі спре тілъріре
дн монетъ легъл. че вънъ дн кърсъ, ор спре рескътпъраре.

Къ есекътареа ачесторъ патентъ е днсърчінатъ миністрълъ постру де
финанде.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si
pe anul intregu 14 f. Se prenumera
la tote postele c. r., cum si la tot cu-
noscutii nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

Датъ дн Ішлъ, дн дозежечі ші патръ Октомвре дн азлъ 3на тілъ
оптъ съте чінчізечі ші шесе, ear' алъ днппъръцірі постре алъ оптъле.

ФРАНЧІСКЪ ІОСЕФЪ (L. S.)

Комітеле Евон-Шаенштайн м. н. Баронълъ де Брак м. н.

Dn mandatulъ жпперътескъ:

Panconnet m. n.

Partea Neoficiosa.

Viena, in 24. Octobre 1857 *).

Ceva pentru iubitorii de sciintia.

Ch. — Mintiuna anca e unu argatu do cei de frunte din casa pe-
catului. Ea inse, neavendu de scopu a se folosi de nesciintia ace-
loru, caroru se presenta, nu e periculosa si se poate trece cu vede-
rea; dara déca ea, cu lustrulu de care se impresura, voiesce a orbi
pe ammiratori, pe cei ce casca gura ca se o véda si se o auda —
séu, cum se dice mai poporare, voiesce ai imbeta cu apa; atunci me-
rita a si mustrata, ca de alta data candu ar' vrea asi scôte capulu la
lumina, rusinata sa se traga indereptu ca melciulu in gaóce.

Aici nu se sci, puteseva ajunge scopulu ca se se rusineze, séu
bateseva tóca la urechia surdului; se va privi inse de indestulire si
numai aceea, ca s'a aratatu celoru ce iubescu adeverulu si voiescu
perirea mintiunei.

O gazeta de aici, de altumintrelea bunisiora, ba se poate dice
chiaru buna in unele privintie si mai alesu in cele materiali priceputa,
— aduce in unu numeru alu seu din dilele trecute, nisce date si
le dice a si proprie a unui barbatu, din cei mai renumiti si mai me-
ritati pentru istoria anticilor romanii.

In numerulu ei de astadi aduce altele, si si aceste le pune ca
scóse din o pertractare sciintifica, inse a unei alte capacitatii, nu mai
pucinu insuflatorie de respectu.

Capacitatile, caroru le apropiua acea gazeta datele de mai in josu,
nu sunt nici mai multu nici mai pucinu, decatu matadorii a duoru ra-
muri mari din pomulu celu nemarginitu alu sciintiei, unulu Dr. Toa-
deru de Mommsen din Berlinu scrutatoriulu celu mare si renumitul
de istoria si anticitatiile romanilor vechi, ear' celalalta statisticulu
celu mare, baronulu de Rheden.

Spunendu intre scirile cele manunte ceva despre calatoria celui
dinteiu prin Transilvania, dice cu nca s'ar fi dechiaratu acelu barbatu
de renume, cumca tóte semnele de anticitate dela Demsiusiu in Tiéra
Hatiegului sunt numai adunaturi de ici de colea prin urmare nimica
nu e originalu.

Astadi in frunta scirilor locali, pune sub rubrica: „poporele
Austriei“ intre celelalte ca, romanii preste totu, ar' fi in Austria cinci
milióne si a patra parte dintr'unu milionu ($5\frac{1}{4}$ milioné), dintre cari
cinci milioné sunt romani dela apusu (Talieni) si numai a patra parte
din unu milionu sunt de resaritu, romani in sensulu mai angustu.

Dupa catu se sci, parte din auditu parte din cetitu, ar' fi pareca
prin pregiurulu Demsiusului si remasitie de nisce muri ascunsi in
pamentu, cari ar vedi o anticitate probata prin inscriptiuni si alte
midilóce de a da remasitelor istorice dreptulu, ce li se cuvine, dre-
ptulu de a sierbi de documente pentru ceia ce au fostu in anticitate
pe acolo, pe unde confratii nostrii cei mai aprópe de noi atatu timpu
au gemutu in intunerecu.

Intrebamu acum, óre pututo si acelu barbatu de profunditate spi-
rituare asia de nepasatoriu de adeveru, ea indata dupa o cautare su-
perficiare se se dechiare in modulu atinu deapre fapte cercate si pro-

bate de altii, carii, de si nu sian putut face renume asia mare, totusi au contribuit dupa putintia spre descoperirea adeverului istoricu?

Dupa catu s'a frundierit prin opurile lui si i s'a vediut profunditatea, nu se poate respunde decat cu „nu!“ —

Despre datele statistice indicate mai in susu, nu se poate dice alta, decat ca nepasarea loru n'are socia. O mintiuna asia fara cunpetu, cum o dau acele date, e greu de a mai afla in descrierile lucrilor presinti.

Bine ar fi candu s'ar putea face din ea erore de tipariu, dura, aducanduse in legatura cu ceialalta si cetinduse si rescetinduse, de catre beli de jumetate, anca nu i se poate da pardonu. Nici ca se poate numi cineva neprincipatoriu de asfeliu de suslaturi grose chiaru candu ar' voi sa nu le pricepa.

Incatu pentru autorilu cui i se apropria, poate si intrebarea si responsul, puse la celu dintei.

Ne findu inse cu nepuntintia chiaru si lucruri, cari la privirea cea dintei sa se para a fi neluciri, ear' la cercetarea mai de aproape sa se arate esistandu in siintia, — — — atunci de buna sama toti iubitorii de adeveru voru subscrive rugamintea, ca astufeliu de date ce stau in legatura cu istoria si esistintia a popore intregi, sa se cerce mai de amanuntulu, inainte de a li se da drumulu in publicu. Daca cei ce le dau la lume, nu potu fi in stare asi calca pe inima si a spune adeverulu intregu, ar si mai bine se taca, ear' deca nu si potu apasa stimululu de a spune omeniloru ca ce e albu nu e albu, ci e negru or rosu, or daca voiescu a inghici o parte din adeveru, atunci inghitie la corbiu mai pucinu, ear' nu miliune intregi.

Cei trecuti cu vederea asia fara crutiare voru striga resplati la ceriu, voindu si ei a fi priviti ca esistinti intru lauda creatoriului a totu.

Jurnalulu de care e vorba dimpreuna cu mai multe din colegeri lui, ar fi bine se primesca consiliul ce li s'ar da, adeca se sia mai cu caracteru neatinsu de patima si mai alesu in lucrurile, despre cari multi din publiculu lui, — chiaru si de acei ce s'ar tiené procopisiti, — nu sciu nice statu, catu sciu baietii din scóolele cele mici despre Iaponia, Camciatca si Mongolia, despre Tiéra Hotentotiloru si despre desertele din midiloculu Africei. Dicundu aceste nu se intinde corda prea tare, ca e adeveru puru.

Se voru gasi poate unii, cari voru da sireloru acestora numirea de mistice si cu resvera, voru si siliti inse ale da dreptu daca voru cugeta, ca pentru data dintei poate si destulu a fi batutu numai siéoa. — —

TPANCCILVANIA.

Клэжс. Богъдия църеи Хадегълъи. Цера Хадегълъ, Цера Олтълъ, Цера Бърсеи: Пептврче ачесте ціпстярі але Трансилвanię, каре сокотите de cinem avia пътъръ къте 60 пътъ да 100 ти локвіторі аж теритатъ din стръвекітъ атътъ дп гра по-порвлъ постръ, кътъ ші дп пептврата докшінте istoriche търещілъ пътъ de церъ? Ачеста с'а дпкътплатъ фъръ дпкоіель пътма пептвркъ ачеле „церъ“ din вѣкъръ дпші авеа брешкаре автономіз а лоръ ші къ локвіторі де аколо ера браві, чи таі вѣртося ші пептвр етапелес лоръ калітъці патврале de аспра ші дп сінвълъ пъткътвілъ, din каре касъ ачеле ціпстярі дпкъ дп вѣкъріле Дачілоръ аж фостъ брешкът таі тълтъ респектате, дптъріте, локвіте ші апърате докътъ залете; ear' ротаній дпдатъ дпнъ събъждареа Daciei чеа дингъс гріжъ аввръ ка съші ашезе решединга дп цера Хадегълъ, адикъ totъ зnde o авверъ дачії (Capricornus), съ фортифіче Порта de феръ, Дева ші Албажъліа, съ трагъ дрѣмърі ашгернъте каре съ ціпъ ти de anі, съ дескъзъ компактъчълеа ші къ „Цера Олтълъ“, съ дпспіче туте ачесте ціпстярі не съв тъпци дпнінте къ фортьреце; — ear' апоі дпнъ къдереа ротанілоръ ші інквіспіле барбарілоръ дптр' дпнъ periodъ фбртъ логъ de оптъ сътъ апі „кавалері пемци“, карій съв чеі dinti реці ai Ծнгаріе авъндъ а трече да Палеотіна спре а се бате къ тохамеданії пептвр локвріле сфинте, детеръ пріп Apdealъ ші къпоскъръ ачесте локврі мінінате dela патвръ, се ші детерюніаръ а пъл де таі пъръсі пічі odiniоръ, ое сінръ а пъне тъна не фортьреце фъкъте одатъ de ротаній, дпнъ ачеса пъръсіте ші ръмасе дп ріне, афаръ пътма de кътева пъніне таі апърате ші пъстрате de античії локвіторі, прекътъ Дева, Хенедора, Фъгърашълъ; таі вѣртося дп Цера Бърсеи ші дппреділъ de Трпълъ се ашезаръ кавалері тегтолі къ трпеле ші къ фамиліїле лоръ. Din вѣкълъ алі 12-леа дпкъчіе іппортанда стратециз а пътіелоръ ціпстярі дпкъ а фостъ реквоеукътъ de кътъръ чеі таі тълді dintre downіtorі ачесторъ цері; дп' чеде-далте дпсчішіръ бъне таі вѣртося але цері Хадегълъ с'а datъ вітърії, ear' локвіторі ачелъ ціпстярі дп кърслъ вѣкърілоръ de къзъръ дпфрикошатъ таі вѣртося дптъръ дптврекълъ пештінде ші съв сарчіна чеа апъсътбре а съръчиел.

„Magyar Futár“ (Кърієрълъ вугрискъ) язъндъ окасіоне дела тъсърътъреле предітіларе але лініе дрѣмълъ de феръ, каре есте съ се трагъ din Бънатъ дп Apdealъ дпкъчіе токма пріп ашea пътіа Церъ а Хадегълъ dedikъ ачесті ціпстяръ артікълъ, каре е прівітъ din пътъ-de-vedere националъ-економікъ есте інтересантъ дестялъ пептврка съ мерите de a fi repodacă шъкар дп естрактъ.

Къпоскътъ е, къ Трансілвanię есте шаі богатъ дп вистеріе сале съпътштпене de кътъ дптъръ челе каре се афъ не съпра-фаца еі. Локвіторі Apdealълъ с'а фолосітъ пъпъ акът пріп пъдінъ de bogъдіile каре закъл аскъпсе дп сінвълъ пъткътвілъ; еі п'аі шаі штігтъ de алъ вистеріе декътъ пътма de ачеса, каре а дптъратъ дп вистеріе пептвр требвіцеле статвілъ; ear' шаі de парте de ші еі аж къпоскътъ валореа челорълалте, дп' din къссе фортъ тълте пъ с'а пътътъ фолосі de ачеса. Мъкаркъ дѣкъ веі къзта біне bogъдіа постръ de оаре, de феръ ші кървні de п'етръ есте дпсчітъ шаі шаре de кътъ ачеса че с'а трасі опі ші къндъ din фътъбеле постре mine de авръ ші de арцітъ. Аноі токма ашea пътіа церъ а Хадегълъ есте чеа шаі богатъ de феръ ші de кървні de п'етръ. Аічі ферълъ ші кървні de п'етръ закъл съв пъткътъ дп пътврі кътпліте, поте ші шаі дп-тінсе de кътъ челе din Англія dela Newcastle, din Белгія dela Monc, din Франца dela Etiene mi сънт de ачеса камігате, поте дикъ ші шаі бънъ. Пропріетаріи din ачелъ ціпстяръ дпчепръ а къпоще акът авіа, къткъ еі аж вистеріи пеаззітъ de тарі дп сінвълъ шошилоръ лоръ.

(Ва брта.)

Badъ, дп ціпстяръ Ծрбеи тарі (Opadiel таре лъпгъ Баподъ), 20. Октов. Бесеріка гр. кат. а ачесті парохіе зъкъ дп ріне, таі вѣртося търпълъ еі, de 50 de ani дпкъчіе. Контеле Dominikъ Zichи ка вуг бінефъкъторів фъкъ de ce zidi къ споеоле оаде, атътъ търпълъ дп дпълдіме de 6 стъпкіні, кътъ ші бесе-ріка се реноі, ші дп 5. Ноемвре е отържътъ о таре соленітате ла pedikarea крвчей. Штіреа ачеста е демпъ de пълкътъ пътма din пъткътъ, дърпічіе пъткътъ конте.

Темішора, 22. Окт. Іе къндъ въ дппъртъшіе decpre ресултатълъ соборълъ dela Карловіцъ, каре ера оъ се ціпъ пептвр дпшвпареа отърі преоділоръ, амъ totъ пъндітъ, доръ воі чіті чева decpre ачеса; дпсь пътъ астъзі пъ еши да лътінъ алта de кътъ отържреа, къ респектіві аж афлатъ къ кале а тъіеа сперан-целе de a дпшвпа стареа преоділоръ, каре о'а релегатъ ла зіза жадедевлъ.

Лпделеципца постръ de аічі дикъ се окнъ шаі вѣртося дп обіектълъ історікъ дп каре есъ de съпътъ тіпарі de вр'о кътъва тімпъ фртъбсе дпкордъръ. Но вотъ дппъртъші ла ордине кътъ, de чине ші кътъ а ешітъ ла лътінъ.

A radъ. Штікъ къ аштептатъ се въ дппъртъшіе зпеле date decpre прогреселе постре, фіндкъ тъчереа чеа адъпкъ не амордеште ші не пъне дп препъс de a fi прівіці de не актіві; дпсь акът а сосітъ тімпълъ, дп каре требвзе съ не ресолвітъ а фаче ачеста, чеа че къ постеле вітбре пъ ва речъпе дпнъръпътъ. (Е тімпълъ! Р.)

Ліпова, 15. Августъ к. в. 1857 *). Decpre Ліпова с'а скрісъ таі тълте, а скрісъ впнлъ, а скрісъ алтълъ; піна тіа дпсь пъ е аша de таре, ка се те скапетъ ла о deckriere зпн-версалъ, ей воі атіпце пътма decpre пештъ дппреділъръ.

Опоратълъ пълкілъ, доръ дпкъ 'ші ва адъче амінте de корреспондинга тіперблъ постръ At. M. M. din Lіpova, скріндъ кътъ Lіpovені пептвр крештереа тіперімі ші дпдемпнінді ла крештереа зпні, doi тіпері пептвр о кълтвръ таі дпнілъ. Nol, зпні ротані de ачі не адъчетъ амінте, та ворбілъ адесеорі кътъ ар фі de біне, de амъ фаче, ла че пе'ндешъ фрателе постръ; дп речъпемпъ пътма къ „ар фі біне“ къчі dewi Lіpovені, — къндъ вредъ, — съпъ енердіоніші ші бінефъкъторі, астъзі totzhi съпъ аша de лъсъторі, кътъ пічі зпнлъ din чеі че потъ, ші ар' требвзі се факъ, дпкъ пічі зпні пашів факъ пътъ акъта.

Ей амъ аштептатъ есаменълъ din Івліш, ка de о окасіоне ла съйтіре пептвр асемене скопъ, дп' т'ашъ дпшелатъ ка ші корреспондинтелье дп апълъ трекътъ, къчі ear' аша пъніні фъсеръ de фацъ, кътъ требвзі се зікъ ші ей: „Domne! ômeni пъ съпъ!“

Zikъ, амъ аштептатъ, къ атъта шаі таре ка кътъ гъвернълъ din Тімішоръ а denomітъ зпкъ комітетъ, пресіде ші тетврілъ пептвр manіnblarea ші споріреа фъндаціоній дпчепвзте пріп D. Teodorъ Шербандъ аліао Lіpov din C. Regenъ дп Apdealъ ка 160 ф. ші търітъ пріп венітълъ зпні балъ; — дп' ші пе лългъ сфинци ачесті комітетъ, дпкъ пъ с'а шаі фъкътъ пічі зпні пашів дп фавореа фъндаціоній, ші а крештеріе зпні, doi тіпері ла школе шаі дпнілъ.

Noi зпні, дпкъ астъ іерна не шаі adsoerътъ а мінте de

*.) A фпtspziatъ.

Фондациона ачеста, ші проіентарътъ ка се маі фачетъ впълвалъ фавореа еі. Листа о ші цвѣлікарътъ, се съвскрісеръ катъ тълпі, дар' къндъ ажунсе ла „а да воні“ пътіръ пъні, дикътъ деші ар' фі фостъ венітъ къратъ 40 фр. пътai 18 фр. се дикасаръ.

Къ окасіонеа цалълъ, D. Teodor Шербапъ аліао Ліпъ, дим-препъ къ тълтъ опоратъ соціа са Веропіка, прімі вілетълъ де ділвітаціоне, ші штіндъ скопълъ съпътъ ал' ділтрепріндеріл повіні, деді пе вілетъ 120 фіоріні, адекъ се арътъ ші а доабръ шарінімосъ кътъ Ліповені, ші маі ші стрълчі фанта са чеа повіль.

Аша даръ Фондациона ачеста стъ пътai din дарзріле Длзъ Ліпъ, ші дикъсъріле dela дозе валзрі. — Ліповені дикъ пе кон-трізвіръ пітікъ, — та прін пе'гріжінцъ, о 100 фр. съпъ пре-підіші, лізънді ла cine II. —, каре търпіндъ пе і а маі редп-торсъ. —

Ед пе вреѣ се деспреузеокъ пе Ліповені къндъ тревъе се арътъ рекюштіціа пъблікъ кътъ D. Ліпъ; вреѣ пътai се зікъ, къ Ліповеніоръ ле стъ даторінга днаінте ші крештереа тінері-ші претінде дімлініре.

Ед креді Ліпова дикъ пе с'а сеітатъ de віеца са! De с'а сеітатъ, пе маі спераді пітікъ dela ea, пе енерці, пе фанта комітъ повіль. Малді кърпуні ші авгуі аі еі аж търітъ, ші п'аі маі фъкътъ пітікъ пеітъръ тінеріме, къ атъта съвеніре се діл-трътъ ші поі дп тортажтъ?

Петръ Фогараші, креларі.

Bienă. Маіестатае Са ч. р. апостолікъ с'а ділдіратъ и дъ-рі 6000 de ліре спіталълъ de Ченеда.

— Баропълъ Cina, дпъ „Пеоті Наполо“ а дърітъ ла Фон-дълъ резнівніе економіче зпігрешті 10,000 фр. ш. к.

Cronica straina.

ФРАНЦІА. Парісъ, 1. Нбр. Міртеа цепералълъ Каваіпакъ, ділсемпътатеа де карактеръ.) Цепералълъ Каваіпакъ, ділвіпгъто-рълъ ал'єріганіоръ съв рецеле Лідовікъ Філіпъ, ефършторълъ ре-волюціоні соціалістіче din Парісъ прін коперіреа стрателоръ Па-рісълъ къ маі тълте міл de трзпврі отенешті къзете п'інтре ба-рікаде, діктаторъ дп ноза реізблікъ, рівалъ дп рапгълъ de пре-шедінте ал' лії Лідовікъ Наполеонъ ші дештапълъ політікъ ал' а-честкіа, ф'з петрекътъ ла тортажтъ ші астръкатъ дп 31. Окт. а. к.; кондактълъ стете din сътре de міл бітені de тотъ класа, то-таш дп чеа маі біпъ ліпіште ші фъръ пічі o democstrъчніе. Къ-тева баталіоне de педестріме ші врео дозъ треі деопърдеміште de хъспі фъкъръ ачелі цепералъ de dibicіоне тбаъ парада міл-таръ, еаръ деспре тъсрі поліціенешті ділтінсъ ші грандібсе de каре с'а лікадъ ла окасіонеа ділтірштърілъ алторъ бърбаді каріл жакасеръ врео ролъ політікъ с'а сътре деа се фаче ізбіді ші попъларі ла глобе, прекът de екс. поетълъ Беран-жер, пе а фостъ пічі о потеніре. Лілтъ адевъръ о тінкінть аномаліа дп історія зілелоръ постре! Не зпъл віетъ поетъ сър-штапъ длъ петрекъ пъпъ ла зша раізлъ маі тълте реітіменте de тоте артеле, кътева батеріл дікъркоте ші тотъ трзпа поліціані-лоръ ші а жандарміоръ, ші ачеста пътai din касъ къ глобеде длъ ізбісеръ; еаръ пеітъръ зпъл Каваіпакъ, де ші връшташъ ал' губернілъ, дпсъ пеіріетінші ал' глобедоръ, ал' класе тіпчітре, прін зртare пеіпопъларъ, длъ патъръ петрече тълтъ маі пъніні фраці de арте, фъръ а се теше къ чілева се ва філчірка de ал' маі ділторче din чеа літме. Пеітъръ че бре зпъл бърбатъ ка Е-зеніві Каваіпакъ къ тотъ емінінца талентелоръ сале пе ав' ачеса попъларітате, не каре поіе търішеа фантелоръ сале ар' фі тери-тато? Пеітъръ Каваіпакъ а фостъ зпъл din ачел бърбаді рарі, de каріл токма ші репблічеле апітіе авъсеръ преа пъніні, отъ къ карактеръ маі таре декътъ ор'че шеталъ, къратъ ка апеле дп бріліантъ, ділтъ каре пічі окоіl diaabolълъ пе потъ веде врео та-кълъ, опескъ ші ділдескълъ дп сінеш дпсъш, пекъпоскъторъ de пічі o азторітате ші патъръ престе патъръ аеа лецилоръ, тотъ odатъ дпсъ деспреуїторъ атътъ ал' лаіделоръ кътъ ші ал' де-файтелоръ тълдітіе, апоі ші аспръ пеідесіторъ ал' тітъроръ кълкъторілоръ de леци ші ал' тітъръторілоръ de ліпіштеа пъблі-къ. Зпъл асеменеа карактеръ de къндъ есте літма пе а фостъ ізбітъ de кътъ бітені с'а с'а стрікаці de карактеръ с'а с'а зшорі фъръ пічі зпъл карактеръ, de каріл се афъл къ с'а с'а de міл дп тоате класеле соціетъді, ба токма din контръ бітені de пітікъ, секъ-търіле de омъледі шішілъ ші стрікаці, каріл се тъвълесокъ прін тоте фъръ-де-леци, бітені демерді каріл зпъл темеіз пътai пе ліс-търъ din афаръ, зръокъ брешкътъ фіреште пе тоте карактереле тарі ші пеітътате.

Літокаша о пъдіа ші Каваіпакъ пе кътъ а фостъ ел' дп віеци; токма дпсъ о асеменеа ділпреділаре d' тестіmonіялъ чел' маі стрълчітъ пеітъръ емінінца карактерълъ съд. Отълъ

не каре длъ зръокъ шішілъ ші вільствътадії тревъе съ фіе бърбатъ зпъл ші пілілъ de віртхеа съфлетеа. Лілтъ ачеса фіе зісъ спре лаіда зпіе тарі пърці din локгіторіл Парісълъ de тоте класеле ші партітеле, къ еі ла тіртеа лії Каваіпакъ зітаръ ор'че зръ de партітъ ші алергартъ опре a da onоре челе din зръ de бърбатъ-лъ de onоре ші de карактеръ таре. № пътai партіта демо-кратікъ а къреі капъ а фостъ Каваіпакъ, чі ші тоці фріпташіл ор'еаніштілоръ, імперіаліштілоръ, соціаліштілоръ ші mіl de mіl дінтре бъргері аж петрекътъ сікріблъ ръпосатълъ цепералъ ші вър-ватъ de статъ. — „W.“

ТУРЧІА. Константінополе, 31. Окт. Деспре діванеле ро-шънешті. Консерватівіл с'а фапаріоділ din Пріпчінате пе одіхніръ, чі не ліпгъ протестъл фъкътъ дп контра алецерілоръ ал' маі датъ актъ ла Порть ші зпъл шеторандъ, каре къпінде пълпсътеле лоръ, кътъ с'а фъкътъ тълте пеленіліръ къ алецері-ріле; зтвъе ачестеа докъмпенте окнъ актъ тіністерілъ турческъ, ші фапаріотіштілъ стрігъ дп гзра таре, къ діванеле се афъл дп тъпъ de революціонарі dela 1848. — Чеа че бате маі таре ла окі е, къ кілді ші антагоніштій зпінені о търтгіріескъ, къ ді-тре капіл діванелоръ дп зтвъе Пріпчінателе dominez o армоніе de mipare, чеа че еі o аскріл пътai сімдълъ кошнъ de рево-люціонарі ал' шеторілоръ din діване.

Солвъд франчезд б. de Тівенелл ш'а тъятъ тотъ комілікадія къ Решіді Шаша ші пътai къ Алі Паша тарі стъ дп реладіоне. Штірі тарі de арбоне деспре ділтерьшперае комілікъчніе фран-чезе къ Порта дикъ пе не сосіръ; о крісъ дпсъ, тотъ се паре, къ се прегътеште din касса Плателоръ.

Жрпнлъл de Константінополе, къпоскътъ de антагоністъ ал' партітіе зпіоніштілоръ, сперъ, къ партіта ачеста маі модератъ еаръш ва девені ла къртъ дп Пріпчінате, дпъ къш а маі фостъ, ші о'а прослъвітъ.

„Обсерв. Тріест.“ маі adasque, къ ділтре ч. р. інтерпенчіш-ши ділтре позлъ Маре-Бізіръ ші Алі Паша с'а зіпштъ конферінде дп касса Сербіе, Албаніе ші а Пріпчінателоръ тарі въртосъ дп чеа че привеште ла релъчніе комерчізлъ.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ III МОЛДАВІА.

Декіарареа діванелъл Молдовеі, дататъ din 19. Окт. 1857, къпінде зрътбoreле чіпчі піпкте ші дп топлъ зръ-штіоріз: Dіванелъл декіаръ, къ челе маі тарі, челе маі цепе-роасе ші челе маі націонале dopinде а ле Църіл съпъл зрът-бoreле:

1) Респектъ dinaintea дрептврілоръ Пріпчінателоръ ші къ deoseseire din naintea автономіе лоръ дпълъ зпітвълъ капітальч-нілоръ челоръ векі діккіе таре din 1393, 1460, 1511 ші 1634.

2) Опіреа Пріпчінателоръ ділтр'зпъл статъ съпъл пътai de Romania.

3) Зпъл пріпцъл отръпъл ерезіторіз (тоштепіторіз) каре се але' ділтр'о dinastie domnіtore a Европі ші а кърві клі-ропомі съпъ а се креште дп реленеа Църіл.

4) Негралітатеа теріторілъл Пріпчінателоръ.

5) Потестатеа лецилатівъ (de a da леци) се ділкредін-цезъ зпіе адспінди цеперале, дп каресъ репреоентате тоте інте-реселе націонеі.

Тоте ачестеа дрептврі се піп' зпітвъ гаранія колективъ а пітерілоръ, каре аж зпітскрісъ трактатъл de Парісъ. („Ое. Z.“)

Бзкзрешті, 31. Окторе п. Лікръ de таре імпортаці се ділтъпілъ аічі дп зіза, дп каре 'ші а предатъ діванелъл ad хокъ ресътатълъ консултърілоръ сале DDлоръ комісарі din комісіонеа европеальні.

Пріпцъл Къітъкамъ Александру a пісъ піатра Фондаменталь ла о академіе, с'а маі біне, ла о зпіверсітате ро-шънісъ. Серенітатеа Са е біне конвінсъ, къ о падінє Фъръ зпі-версітате пе се пітъе респекта ділтре алте падінє чівілісате, каре се дішваль дп школі ші зпіверсітъці. Се креде, къ се ва фаче о провокаре ділтітъ цепераръ дп Пріпчінате спре а се добеди ліші, къ локгіторіл Пріпчінателоръ штіл жертфі Фъръ крізаре пептръ стіма ші вітторілъл съд. Астфелісъ се ва іпічіа епока позъ. — Чеа че а отържатъ Пріпцъл Къітъкамъ привеште актъ маі тълтъ каліфікареа ділвълтърілоръ дп Церъ, дпъз пе тешеізлъ ачеста съ се ръдіче пріп жертфі зпіліче о зпіверсітате. —

— Din Бзкзрешті се маі скріе, къ Пріпцъл Стірбейл а къ-льторітъ пе ла Biena ла Парісъ. Антагоніетіл лії респіндеокъ, къ ел' ар' фі датъ шеторіале дп контра зпінені ла кабінетеле челе de фрітте европене, пре къндъ дп діванъ о'а декіаратъ дп фавореа еі. Е лікръ патралъ, déкъ ші ла къльторія ачеста се піп' de темеіз еаръш пътai скопърі політіче. „Ое. Z.“

— Дела Галаді се скріе, къ ліпіа телеграфікъ de аколо піп' дп Саліна се гъти дп 65 de віде.

- **Бъкбрешти.** Ефория школелорът пъвлікъ деспре окъпареа по-
сторіоръ de ливъцъторі ачестеа:

„Се фаче de овнте къпоскътъ къ, дп прівіца конкърсърі-
лоръ пептъ дебъндіреа вакантелоръ катедре професорале, ефо-
рия а лікеятъ жърналъ къ №. 64 дела 3. але къ липи Октом-
вре, прін каре а отържтъ челе бршътъре:

Арт. 1. Регла конкърсълъ есте цепераль ші афъръ пічі о
есченіє.

Арт. 2. Орі каре din професорій de афъръ воръ воі съ віе
дп капіталъ спре а окъпа о катедръ вакантъ, пз ва пътіа, де-
кътъ прін конкърсъ съ о дебъндескъ.

Арт. 3. Регла конкърсълъ се амлікъ къ пестрътътаре, ші
кіаръ асъпра ачелора карій аш фостъ одатъ професорі ші azl din
пой воръ съ іа катедръ.

Dиректоръ: Г. Коста-Форъ. Но. 1989, апвлъ 1857, Ок-
томвре 5.
(Бълг. офіч.)

БІБЛІОГРАФІЙ.

Хртареа пъвлікърій кърцілоръ ротъпешти, че се афъръ дп
лібрерія **Д. ГЕОРГІЕ ІОАНІДО** дп Бъкбрешти, дп страда
ліпскапілоръ №. 24, дпъ катаогълъ din 1857.

Incrisivni рследібсе-торале.

Літгріе, de Свѣта мітрополіе, 1 вол. таре дп 4-о, брошъръ
18 леі. —

Ачееаш лагатъ дп пълпъ 20 леі 10 п.

Мeditаціїе Сф. Августінъ, 3 пътіе 1 вол. (din вібл. а Пѣр. A.
Dionicie) 4 леі 20 п.

Морала крістіанъ, de I. Бенеокъ 9 леі.

Мінееле пе 12 липи (съб тіпаръ).

Молітвелікълъ, din Сф. Мітрополіе, зпъ волгътъ таре лагатъ 22
леі 20 пар.

Нозлъ тестаментъ, дп октаво, а 3-а edig. 3 леі 15 п.

Нозлъ тестаментъ, тіпърітъ de Пѣр. I. Евантіасъ, вікарълъ Сф. мі-
трополіе, 1 в. дп 32 + 6 леі 30 п.

Ачелаш лагатъ дп пълпъ 10 л. 5 п.

Октоіхъ, лагатъ, de Сф. мітрополіе 45 леі.

Обічеівріе ісралітепілоръ ші але крещтілоръ, Пѣр. Архім. E.

Потека, 1 в. дп окт. лагатъ 11 леі 10 п.

Орологілъ, de Сф. мітрополіе лагатъ 22 леі 20 п.

Ачелаші дп брошъръ 18 леі.

Пептекостаръ, de Свѣта мітрополіе, лагатъ дп пеле песте totъ
54 леі.

Провербеле лів Соломонъ, 2 пътіе (din вібл. рел. тор. а Пѣр.
Арх. Dionicie) 5 леі 25 п.

Псалтіре таре, de Сф. мітрополіе, лагатъ 20 леі 10 п.

Ачееаші дп брошъръ 16 леі 35 п.

Псалтіре, de Іаші, тікъ дп 16 — 7 леі 35 п.

Псалтії проорокълъ ші дптератълъ Davidъ, 1 волгътъ дп 32 +
6 леі 30 п.

Рагъчні пептъ тóтъ времеа Сф. літгрій, ротъпеште ші греч.,
къ 5 ікона дп 16 (din вібл. рел. тор. а Пѣр. Арх. Dionicie),
а 2-а edig. 3 леі 15 п.

Рагъчні пептъ тóтъ времеа Сф. літгрій, de A. Леовіодакъ + 2
леі 10 пар.

Рагъчні дп пеказърі ші непорочірі, трад. din еліпеште de Za-
харіадъ 1 леі 5 п.

Тіпіклъ, de Сф. мітрополіе, лагатъ 9 леі.

Тріодълъ, de Сф. мітроп., лагатъ дп пеле песте totъ 63 леі.

Чеасловъ таре, de Сф. мітроп., дп брош. 18 леі.

Ачелаші лагатъ 22 леі 20 п.

Лінделетічіре деспрс бъла твріре, de Архієпіс. Бъщепіе Бълга-
рія, дп літба греакъ, традакъ. de стерітълъ Beniaminъ (Іаші
1853) 6 леі 30 пар.

Цепілъ крістіаністълъ, дп 2 в. (din вібл. а Пѣр. Арх. Dionicie)
13 леі 20 п.

Версірі че се къпътъ ла паштереа Domnulъ постръ Іесе Хс., de
A. Папп, а 6-а edig. 2 леі 10 п.

Віснълъ Маічій Domnulъ, о карте de лікіпъчні, дп 3 брошъръ 1
леі 5 пар.

Лагатъ фінъ къ токъ ші къ марцініле полеітъ 3 леі 15 п.

Скріері dіверсе.

Аркіръ къ пепотъ-съб Anadam, de A. Папп 1 леі 20 п.

Денінеле аnekдote але лів Балакіревъ, трад. de K. ші M. Бірода,
(Іаші 1853) 4 леі 20 п.

Dикционаръ de інімъ, (Іаші 1851) 5 леі.

Філософія Indianъ, саѣ кіпълъ dea тръ чіпева ферічітъ дп сочіе-
тате, 4 леі 20 п.

Філософія бабелоръ саѣ гічіре de порочіре че факъ фетеіле челе
възве ші фетеле ла ажъпіріле сървъторілоръ челоръ тарі, 1
леі 5 парале. (Ва зрта.)

КЪЛІНДАРІЗЛЪ

пептъ попорълъ ротъпъ не апвлъ комъпъ

1858

тпокмітъ de Г. Баріц

дп апвлъ аль 7-леі,

еші de съб тіпаръ ші се піте траце deadрентълъ дела проіріе-
тарълъ ачеліаш totъ къ предълъ штітъ de 20 кр. т. к., еаръ
ла 10 екс. къ провісіоне de 10%.

Матеріїле къпінсе дп ачелъ афъръ де пърділе пропріе а ле
къліндарізлъ съпът:

Албінел. Артікълъ економікъ.

Пробъ de стілъ ші літъ din кроніка лів Георгіе Шілкай (деспре
прінціл Каптеміръ, Брапкованъ, Каптакъзинъ).

Біографія мітрополітълъ Beniaminъ Костаке.

Вокавъларъ de пътеле пілтелоръ трансілване дп патръ літъ.

Деспре комерч.

Історія зпії пашъ.

Маріа. (Новель. Капъ I. Nόπτεа дптр'о тъпъстіре.)

Поесії: Долка. — Богатълъ ші съракълъ. — Орблъ дп де-
штептаре. — Кометеі апзчіято пептъ 13. Іспів 1857.

Деплінереа предълъ се чере дпнілі. С'ял тіпърітъ
пътіл атътіа експедіаре кътіе съпът de ажъпілъ пептъ DDніл аво-
надъ din апвлъ трекътъ.

БѢЛЕТИНЪЛЪ ОФІЧАЛЪ.

Nr. 4533/1857.

ЕСКРІЕРЕ DE КОНКЪРСЪ.

Спре окъпареа вакантълъ постъ de ливъцъторів греко - пех-
нітъ дп Варадіа къ літба de ливъцъторъ ротъпіеокъ съ ескріе
прін ачеста конкърсъ пъпъ дп 24. Ноемвре 1857.

Къ ачестъ постъ е дппрезнатъ впъл саларів апвлъ de 50 ф.
топ. коп. вапі гата, 10 метрете пож. de гръб, 10 метрете п.
de къкързъ дп ботбе, 2 стажіні літне de фокъ, 2 жагере de
пътне саѣ лівадъ ші кортелъ лібердъ.

Компенітърій постълъ ачествіа аш съші трътіе петіціоніе
істргітъ къ тестимоніе деспре а са вржстъ, старе, конфесіоне,
къпоштіцъ de літъ, харніе de ливъцъторів ші деспре коректа
са пітре політікъ ші торалъ ла офіціалъ коміпіалъ дп Варадіа,
черкълъ Вершецълъ, префектура Тенішбрей.

Вершадъ, 24. Октомвре 1857.

(3—3) Дела о фічіолатълъ ч. р.

Doftoru nou.

Ferdinand Otrobaн, Dр. de медічінъ ші хірр-
шіе, прекътъ ші тацістъ дп арта обстетрічіе, ad. de а ажъта ла
паштере ші а дпчептъ праксса дп Брашовъ ші се піте кон-
сълта дп тóтъ zіза dela 3½ пъпъ ла 5 бріе дпнълъ пръпълъ, дп
локвінда са, сграда вътіе №. 13. (2—3)

Кърсъріле ла върсъ дп 11. Ноемвре к. п. слаѣ ашев:

Ацио ла галвіні дптертъшті	10½
" арцінтъ	107½
Ліппрѣтълъ 1854	107½
" чез пакіоналъ din an. 1854	81½
Овігацийе метадіче веіл de 5 %	80½
Ліппрѣтълъ de 4½ % dela 1852	69½
" de 4% derro	—
Сордіе dela 1839	137
Акційле вапкълъ	960

Ацио дп Брашовъ дп 12. Ноемвре п.:

Аркадъ (галвіні) 4 ф. 51 кр. тк. Арцінтълъ 5½ %